

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Ivstitia Et, Ivs. Sex Libris totidem Tractatus appono, nempe de rerum
Dominio, de Restitutione, de Contractibus Gratuitis, de Contractibus
Onerosis, de Contractibus Fortunæ, de Contractibus Adminicularis, de
Quasi-Contractibus, & nonnullis Innominatis

Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663

5. Quid restituendum ob consecutionem alicuius boni impeditam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80681](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80681)

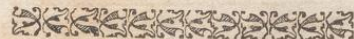
equalitate. ni emergentis. Quia restitutio est actus iustitiae commutativae, quae inclinat ad servandam aequalitatem, aequalitas vero servatur, praedicta, regula asseruata. Vnde debitor, qui praefixo termino non soluit, tenetur restituere creditori lucrum cessans, quod illi ex iniusta evenit dilatione. Similiter qui conculcavit segetes, prius quam ad maturitatem pervenirent aut arbores adhuc teneras incidit, tenetur arbitrio prudentis restituere non solum quantum tunc valebat res creditori, sed etiam quantum valuisset messis, vel fructus tempore detractis expensis ac laboribus, habitaque ratione periculi, si forte per caeli iniurias non pervenissent ad maturitatem. Azor. p. 3. l. 4. c. 25. Reginaldus l. 10. numer. 213. Sâ, v. Restitutio, numero 61. Mol. tom. 3. d. 726. Bonac. de rest. d. 1. q. 3. puncto 1. numer. 6. Bañes 2. 2. q. 62. nu. 4. Navarra de rest. l. 1. c. 1. §. 1. n. 52.

²⁵ *Pro re illicita ante factum* nihil dari vel accipi potest antea factum, unde contractus, vel pactio de re illicita accipi potest, facienda, relaxanda est, nullamque inducit obligationem. Tamen patratum opere illicito, de quo patratum initus fuerat contractus, vel promissio, tenetur promittens solvere pretium, & accipiens non tenetur ad restitutionem. Quia opus malum, non obstante malitia morali, quam habet in materiali sua entitate, habet qualitates, quibus sit utilis, aut delectabilis, ratione quarum sit vendibilis, vel estimabilis pretio, ac si morale malitiam non haberet. Vnde licite accipit meretrix pretium pro sui corporis usu, quamvis tradendo delinquit: Moraliter ad restitutionem non tenetur pro sacrilegio acceptum: nec Index propter sententiam iniquam: nec assassinus propter homicidium, quando quod acceptum est iustitiae mensuram non excessit. Vnde si meretrix fraude, vel mendaciis plus extorsit ab adolescente, quam iustitia patreretur, tenetur restituere. Quia vendidit vnum corporis maiori pretio, quam secundum iustitiam poterat. Reginaldus l. 10. numer. 185. Filiucius tr. 3. l. 1. numer. 226. Lessi. l. 2. cap. 18. numer. 18. Sâ, v. Restitutio, numero 18. Diana p. 2. tract. 16. resol. 40.

²⁶ *Ad quid Regularis cuiusque concubina teneatur.* Meretrix tamen vel concubina tenetur Monasterio restituere, si aliquid à Regulari in libidinis pretium acceperit. Quia quod Religiosus acquirit, fit Monasterij. Quamvis autem superior Religioso facultatem impertiat, ut aliquid in quolibet usus expendat, in usus licitos facultas dari intelligitur. Attamen si Religiosus non habeat restrictam facultatem, possit ex bonis, elemosynive ab ipso acquisitis, vel de aliis puellae defloratae satisfacere, vel parvulos ab ea inceptos alere. Quia hoc opus iam esset pium, ideoque res daretur sine obligatione ab accipiente restituendi. Valq. de rest. c. 7. dub. 3.

²⁷ *Ad quid concubina pupilli vel minoris.* Quae pupilli, vel minores dedere meretricibus, sunt etiam restituenda per ipsas tutoribus aut curatoribus. Quia non possunt illi sine curatorum, aut tutorum licentia alienare. Acquisita vero ob surpam causam restituenda sunt non solum ante factum, sed etiam facto secuto, quando lex efficit acquirentem inca-

pacem Domini, vel inhabilem ad rem accipiendam. Vnde acquisita per simoniam retineri non possunt, etiam si voluntarie tradita fuerint. Formina tamen meretrix, quae sui corporis alicui copiam fecit promissa sibi pecunias potest pretium sibi promissum in foro externo exigere. Quia sicut in foro externo meretricium permittitur, ita datur actio ad pretium repetendum. Secus dixerim de occulta fornicatione, quae in foro externo puniatur: tunc enim non datur actio: ut si virgo, vel adultera promissum sibi libidinis pretium requirit. Conar. ad reg. peccatum, p. 2. §. 2. n. 3. Molina 10. 3. tr. 2. d. 94. Navarra de rest. l. 4. c. 2. n. 91. & 132. Filiucius tr. 3. l. 1. c. 9. q. 9. & 10. Sylvi 2. 2. q. 62. articulo 5. conclus. 2.

CAPVT V.

Quid restituendum ob consecutionem alicuius boni impeditam.

²⁸ *Impediens* TENDENDUM, an laedatur ius alienum, quod à natura, lege, vel aliter quis habeat: & an per vim, fraudem, calumniam, mandacia quis alium impediatur: num verò aliter. Vnde qui alterum impedit à consecutione rei debet ex iustitia ad restitutionem tenetur. Layman. l. 3. tract. 2. c. 6. numer. 5. Bonac. de rest. d. 1. q. 2. pun. 12. Lessi. l. 2. c. 11. dub. 18. Filiucius tr. 3. n. 72.

²⁹ *Quid si res non erat debita ex iustitia?* Si res non erat debita ex iustitia, sed ex libera voluntate concedenda; tunc qui sine vi, fraude, & calumnia collatorem inducit, v. gr. ut officium, legatum, seu beneficium Ecclesiasticum, & similia bona gratuita non conferat cui, apud se constituerat, aut qui petierat; sed vel nulli, vel alteri, etiam minus digno, etsi is possit saepe graviter peccare, praesertim si id ex odio, vel alio malo sine faciat; non tamen ad restitutionem tenetur. Azor. p. 3. l. 4. c. 9. Bonac. de rest. d. 1. q. 2. pun. 12. Valquez, & Sâ, quos sequitur Bulembau. l. 3. tr. 5. c. 2. dub. 4. numer. 2.

³⁰ *Quid si impeditur qui per vim, fraudem, vel calumniam cum res non est debita.* Si in re praedicta ex libera voluntate conferenda aliquis per vim, fraudem, vel calumniam collatorem induceret, ne ei daret; aut cum à petitione (ius enim quisque habet ad petendum) aut à consecutione talis rei per vim, fraudem, calumniam, vel mendacium impediret (cum etiam quilibet ius habeat, ne iniuste impediatur) is teneretur ad damni compensationem viri prudentis arbitrio, iuxta certitudinem, ac probabilitatem, qua alter tale bonum alioqui alsecutus fuisse existimaretur; dummodo tamen eo sit dignus, nam si indignus est, non tenetur ad restitutionem nisi famae, si eam forte laesit. Lessi. l. 2. c. 12. dub. 18. Molina 10. l. d. 135. Sâ, v. Restitutio, n. 22.

CAPVT